

Bèta-wetenschappers werken graag in Duitsland

Achtergrond - 21 december 2018 - Auteur: Lynn Stroo

Duitsland heeft een grote aantrekkingskracht op oud-studenten en werknemers van de technische universiteiten in Nederland. Ruim 6000 alumni van de TU's van Delft, Twente, Eindhoven en Wageningen vonden een baan in Duitsland. Daarmee staat Duitsland op eenzame hoogte. Tijd om een netwerk te bouwen, vonden de universiteiten. Ze organiseerden een alumni-tour door Duitsland.

“We waren het snel eens, we moesten naar Duitsland”, vertelt Solange Panayotopoulos, alumni-communitymanager van de Universiteit Twente en organisator van de alumni-tour. Uit de database van de technische universiteit in Enschede bleek dat er zeker 2000 oud-studenten in Duitsland werkten. Samen met de andere TU's zijn dat er 6000. Panayotopoulos: “Ter vergelijking: in Canada werken er 1250, in China 2300 en in Groot-Brittannië 3650. In Duitsland ligt dus een potentieel heel rijk netwerk.”

‘We hopen dat ze de universiteiten willen ondersteunen.’

Duitsland is volgens Panayotopoulos zo in trek omdat het dicht bij Nederland ligt, er weinig cultuurverschillen zijn en er al veel uitwisseling is tussen Duitse en Nederlandse universiteiten. Oud-studenten en medewerkers werken bij toonaangevende bedrijven als Porsche AG, het European Space Agency (ESA) of aan een technische universiteit. Een netwerk met deze alumni heeft dus grote waarde, vindt Panayotopoulos. “We hopen natuurlijk dat zij de Nederlandse universiteiten in de toekomst willen ondersteunen. Dat kan financieel maar ook met lezingen of gastcolleges. Alumni spelen een sleutelrol, want zij weten hoe het werkveld eruit ziet. Universiteiten raadplegen hen vaak voor beleidsadvies en de invulling van het curriculum.”

De alumni-tour deed deze herfst [zes Duitse steden](#) aan waar de meeste oud-studenten werken. “We hebben ze gewoon gebeld met de vraag: mogen we bij jou een meeting organiseren? Het enthousiasme was groot, ook bij de mensen die al jaren weg zijn uit Nederland.” De tour trapte af in Keulen, met een bijeenkomst bij het ESA, waar een alumna van de TU-Delft werkt. “Het is uniek dat we daar een kijkje in de keuken kregen, want normaal blijven de deuren om veiligheidsredenen

gesloten. De screening van de deelnemers duurde twee weken”, blikte Panayotopoulos terug.

Duitse oud-studenten

Aan de bijeenkomsten deden ook Duitsers mee die ervaringen hadden op een Nederlandse TU. In München praatte Twente-alumnus Katrin Hahn andere alumni bij over haar onderzoeksgebied: de invloed van digitalisering van de industrie op de maatschappij. Ze is onderzoeker en studieadviseur aan de TU München. Een alumni-netwerk heeft volgens Hahn veel voordelen: “Het biedt de mogelijkheid contact te houden met collega’s in dezelfde stad, maar ook in andere steden of landen. Dat kan ingangen bieden. Bovendien is het goed voor de universiteiten dat zij de veelzijdigheid van hun alumni kunnen laten zien.”

'In Nederland zijn meer mogelijkheden om aan de universiteit te werken.'

Hahn is nog maar kort terug in Duitsland, nadat ze drie jaar als onderzoeker aan de Universiteit Twente heeft gewerkt. “Helaas kon mijn tijdelijke contract niet worden verlengd. De baan in München sloot aan bij de thema’s van mijn onderzoeksgebied en Duitsland is natuurlijk bekend terrein.” Volgens haar zijn er weinig verschillen tussen de Nederlandse en Duitse universiteiten. “Alleen in Nederland zijn er na een promotie meer mogelijkheden om aan de universiteit te werken dan in Duitsland. Daar ligt de focus vooral op professor worden.” Contact met Twente heeft ze nog veel. “In december heb ik nog een workshop gegeven in Enschede.”

De tour sloot in december af in Berlijn. Bij die meeting vertelde Roel van de Krol over zijn baan bij het gerenommeerde onderzoeksinstituut Helmholtz-Zentrum Berlin en zijn hoogleraarschap aan de technische universiteit. Hij studeerde, promoveerde en doceerde aan de TU Delft, maar kreeg 6,5 jaar geleden een mooi aanbod in Berlijn. “Ik werd gevraagd om een onderzoeksteam van zo’n 40 mensen te leiden. We doen onderzoek naar chemische brandstoffen met zonlicht, gericht op duurzame toepassingen. De baan was aantrekkelijk, want in Duitsland is het onderzoeksveld groter en vooral voor onderzoeksinstituten is er meer budget.”

Integreren in Duitsland vond Van de Krol niet lastig. “Ik woon heel fijn in Potsdam. De Duitse cultuur is niet heel anders, alleen in de wetenschappelijke wereld is er meer hiërarchie.” Ook met de taal kon de alumnus vrij snel uit de voeten. Volgens hem is dat onmisbaar voor een carrière in Duitsland: “Alle officiële voorstellen en aanvragen voor bijvoorbeeld het ministerie moeten echt in het Duits. Engels wordt hier in tegenstelling tot Nederland niet getolereerd. Het nadeel is dat het schrijven veel meer tijd kost. Ik heb regelmatig hulp van Duitse collega’s nodig,

maar het dwingt je wel de taal te leren.”

De Duitse taal is ook voor de organisatie van de alumni-tour een ‘aandachtspunt’. Panayotopoulos: “De bijeenkomsten waren in het Nederlands, maar als iemand dat niet verstond gingen we over in het Engels. Dat is toch de taal in de wetenschappelijke wereld. Sommige alumni vonden het jammer dat Duits niet de voertaal was, dus dat nemen we mee voor een volgende keer.”

Contact via LinkedIn

Met de Duitsland-tour is het fundament voor het netwerk gelegd. “We hebben een linkedin-groep met ‘warme’ contacten en het is nu aan de alumni zelf”, zegt Panayotopoulos. “De leden kennen elkaar nu, en kunnen elkaar ook helpen met zaken naast het werk. Bijvoorbeeld: waar komen Nederlanders gezellig samen? Waar wordt er een Sinterklaasfeest georganiseerd?”

De organisatie hoopt dat enthousiaste alumni zelf bijeenkomsten gaan organiseren of contact zoeken. “In Amerika is het heel gebruikelijk om met behulp van je netwerk een bedrijf binnen te komen. Onder Nederlanders is dat nog helemaal niet ingeburgerd. Met dit initiatief willen we laten zien hoe waardevol een netwerk kan zijn.”

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/29786/beta-wetenschappers-werken-graag-in-duitsland>